

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEJZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Községeknek,
papok-, gazdasági egyleti tagok- és közs. előjárónak egész évre
8 K. Tanítóknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány
ára 10 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: FÜLEI SZ. LAJOS.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm.-ként 6 fillér-
többesbőri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen heten ki nt
kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések intézendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. — M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,948 sz.

Rendkívüli közgyűlés.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága tegnap (szombaton) délelőtt 9 óra-
kor kezdődőleg kishalmgyi Hollaky Arthur
főispán elnöklele alatt tartotta meg a lapunkban
már előre jelzett rendkívüli közgyűlését a bi-
zottsági tagok igen nagy érdeklődése mellett.

Zajos vitaközlések, elvi küzdelmek
áradata volt kilátásban; ennek képét adta
a vármegyeház tájéka is gyűlés előtt. Két
részre oszlott a nagy tábor: a kormány-
adandó bizalom és katonai javaslatok fölött

Az elv elv ellen lobogtatta mindkét
részről a hazafiság zászlóját. Valódi lelki
örömmel hallgattuk a lelkesedés és higgadt
megfontolás nemes és egy pillanatra is el
nem fajult hangját. A többség győzelme
nem keserítette a kisebbség nemes törek-
vését. Békével oszlottak szét a mindkét
részről tisztelendő elvek harcából.

A vármegye főispánját — ősi szokás szerint
— dr. Daniel Gábor képviselőházi alelnök veze-
tésével: Jung Cseke Lajos, dr. Török Albert, Ug-
ron János, Ugron Zoltán, Szabó Gergely és
Kassay F. Ákos biz. tagokból álló küldöttség
hívta a közgyűlési terembe, hol lelkes éljenzés
között foglalta el székét.

A főispán emelkedett hangon a következő-
leg szökött:

Tisztelt közgyűlés!

Szívélyesen üdvözlöm önöket t. uraim! kik
mindnyájan közügyeink iránti meleg érdeklődésük

által vezéreltetve, ily számosan jelentek meg a
mai rendkívüli közgyűlésünkre.

A közzétett tárgysorozatban igen fontos
vármegyei ügyek s különösen számos községi
ügyek vannak felvéve. De ezeken kívül bizonyára
általános érdeklődést és különös figyelmet érde-
mel azon indítvány, mely a jelenlegi országos
politikai helyzetből kifolyólag alkalmat nyújt a
törvényhatósági bizottságnak törvényes hatáskör-
ében országos ügyekkel is foglalkozni és véle-
ményét nyilvánítani.

Távol áll tőlem a tisztelt közgyűlés ho-
zandó határozatának elébe vágni. Csupán jelezni
kivánom, hogy alkotmányunk, melyet elődeink
annyi balsors és vizsály után nemzetünk részére
fentartottak, jelenleg veszélyben forog. Ország-
gyűlésünk képviselőházának rendes működése és
munkaképessége szándékosan és mesterségesen
gátolva van, jóllehet a nemzet gazdasági életét
érdeklő igen fontos ügyek sürgősen várják a tör-
vényhozás intézkedését.

A parlamenti többség által támogatott kor-
mány költségvetési felhatalmazás nélkül kénytele-
len az állam kötelezettségeit teljesíteni s az
állami élet működését fenntartani. A képviselő-
ház kisebbségének eljárása által előidézett eme
sajnos állapot, mely a parlamentárizmussal ellen-
tétben áll, méltán súlyos aggodalmat kelt. Még
abban az esetben is, ha a parlamenti kisebbségnek
ezen eljárása a nemzeti jogok és aspirációk
kiterjesztése és megvalósítása érdekében történik,
fölmerül a kérdés, vajjon helyes-e, cél-
szerű-e és sikerre vezethet-e eme kockázatos el-
járás, mely a parlamentárizmus törvényeit mellőzve:
a kisebbség uralmát akarja megvalósítani, mely
előtt a többség és a többi alkotmányos tényezők
meghajolni kötelesek legyenek? Vajjon remél-
hető-e, hogy a kisebbségnek rendszeres erőszakos

eljárása a nemzeti jogok és közszabadság kiter-
jesztését eredményezhesse? Hiszen akkor a par-
lamentáris kormányzat lehetetlenné válik, mert a
kisebbség uralma végeredményében anarchiára
vagy abszolutizmusra vezet.

T. közgyűlés! Alkotmányos államban a ki-
sebbségnek jogai, de kötelességei is vannak. A
szabad véleménynyilvánítás, gyülekezési jog,
sajtószabadság, képviselőválasztási jog, kérvénye-
zési jog mind megannyi alkotmányos jogok, melyek
gyakorlásával bő alkalom nyílik arra, hogy a
kisebbség ohajtásait kifejezésre juttassa s azok-
nak egészben vagy részben megvalósítására a
többséget, illetve az illetékes alkotmányos ténye-
zőket is rábírassa. De az alkotmány korlátait a
kisebbségnek respektálnia kell, mert különben
maga dönti le a közszabadság bástyáit, melyeket
pedig legfélétekenyebben éppen neki kellene vé-
delmeznie.

A jelenlegi súlyos politikai helyzetből való
kibontakozás érdekében minden alkotmányos té-
nyezőnek meg kell nyilatkoznia. Ilyen tényezők
a többiek között a vármegyék közgyűlései, melyek
ezereves alkotmányunk történelmében jelen-
tekeny szerepet viseltek. Meg vagyok győződve,
hogy a tisztelt közgyűlés a szokott higgadsággal,
eszélyességgel és alkotmányunk épsége iránti
hazafias aggodalommal fogja a felmerült kérdést
tárgyalni.

Nem mulaszthatom el e helyen a t. köz-
gyűlés tudomására hozni, hogy keresk. miniszter ur
a belügyi- és földmiv. miniszter urakkal egyetértőleg
legújában 20,000 korona államsegélyt engedélyez-
tett a vármegyei inségügyi bizottság nevében tett
felterjesztésem folytán a keresetre szorult várme-
gyebeli lakosság foglalkoztatása céljából a vár-
megye területén levő viczinális úton teljesítendő
inségmunkák költségeire.

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRGYAJA.

Szeles János. (4. folyt. az vége.)

A költő ezután megfordítá dalát: Lukre-
ciára, — „amaz ritka tiszta asszonyság példára,
s annak elfogyatott élete módjára.” Mielőtt azon-
ban elmondaná Lukrecia történetét, leírja Tarqui-
nius Superbus római királynak hódító hadjáratait,
ki a hol kellett erőszakkal s ha így nem boldogult,
csellel vette be a Róma körül fekvő városokat.
Ardea városát azonban nem tudta elfoglalni,

„mert mind a két felől nagy erőt szemlélnék,
ütközetre egymás ellen menni félnek;”

azért

„kockáznak, kártyáznak, dudolnak, henyélnék
a dologtól, hol jól, hol rosszat remélnék.”

Egy ilyen multság alkalmával a király fia
otthon lévő feleségeire terelte a beszédet; hogy

„vajjon kinek-kinek otthon felesége
hogy van s hogy tartatik urához hívsége,
a ház gondja körül való serénysége?”

Természetes, hogy mindegyik férj dicsérte
feleségét s többet is, mint kellett volna, be-
széllének. Erre Collatinus, hogy a sok szó-
beszédnek véget vessen, azt indítványozta, hogy
üljön a társaság lóra, menjen el kinek-kinek a
házához — s akkor megválnak, kinek a felesége
a legderekből! Ugy is lett. Először a királyi pa-
lotát keresték fel; de ott

„... a király menyje a sok pohár körül,
nagy gyertya világnál még az asztalnál ül;
elhányta a kontyát, mert a bortól hevül,
kukkadoz a szeme s majd álomba merül.”

Tovább menve elértek Collatinus házához,
kinek felesége Lukrecia még ekkor is font szol-
gáló leányaival együtt. Valamennyien elismerték,

hogy Lukrecia megérdemelte ura dicséretét, de
senki sem sejtette, hogy ez lesz egyúttal veszté-
nek oka. Tarquinius fia ugyanis beléje szeretett
s alkalmat keresvén, megsértette Lukreciát női
beszűletében. A tiszta lelkű asszony gyalázatát
nem tudván túlélni, megölte magát, de bosszura
hívta fel hozzátartozóit, kik a Tarquiniusok ellen
feltűztek a népet, sőt megbuktatták a király-
ságot is.

Több a költőiség úgy a felfogásban, mint
a kidolgozásban, — Piramis és Thisbe — különben
Ovidiusban — történetében. Piramis és Thisbe
messze keleten Semirami várában laktak,

„ott is pedig nemcsak azon egy utcában,
hanem közel való oly szomszédságában,
hogy csak egy köfal volt elválasztásában.”

Mindaketten fiatalok lévén, szerelemre gyu-
ladtak egymás iránt, de a szülők ellenzése aka-
dályozta, hogy egymáséi lehessenek. A szerelme-
sek azonban nem hagytak fel a reménnyel; de
először módot kerestek a mindennapi találko-
zásra s találtak is.

„Mikor a két ház közt közfalt építettek,
egy hasadék likat azon felejtettek,
a kit eddig mások eszékbe nem vettek,
ezek rátaláltak, addig szemeskedtek.”

Itt találkoztak mindennap, hol senkitől észre
nem vétetve, panaszkodtak szomorú helyzetük
miatt s szöfték a jövő ábrándjait. Egyszer elha-
tározták, hogy találkozni fognak a város mellett
lévő Rézsa-mezőn s megállapították az időt is.
Thisbe ért ki hamarabb; de alig pihent meg egy
kissé, megzavarta egy oroszlán,

„... ki csak akkor egy bikával
megvitt s megis ölte azt, véres szájával
arra mégyen.”

Thisbe elmenekült, de palástja leesett vál-
láról s azt az oroszlán

„felkapván, díribre, darabra szaggatá
s azt véres szájával mind el hasogatá,
lábvál a földet jól fel tapodtatá, —
s más felé indulván az útját folytatá.”

Nemsokára a lefolyt események után oda-
jött Piramis is; ki eleinte csodálkozott Thisbe
késésén, de midőn tekintete a felkavart porondra
esik, sőt meglátja Thisbe palástjának véres fosz-
lányait, iszonyu fájdalom fogta el s kétségbe-
esésében kardjába dönt. Eközben Thisbe gondol-
ván, hogy az oroszlán már elűnt, óvatosan és
félénken visszatért az előbbi helyre, de ott Piramis
hideg tetemére talált, ki még akkor is görcsösen
szorongatta Thisbe palástjának maradványait.
Thisbe előtt most világos lesz Piramis halálának
oka s ő is minden habozás nélkül megölte magát.

Mint Szeles János költői működésének e
rövid ismertetéséből is látható, ő Gyöngyösi Ist-
ván utánzója, mint korában oly sokan mások;
valóban van köztük némi hasonlóság már a tárgy-
kör megválasztásában is. Mindakettő nagy sze-
retettel merít az ó-korból, de figyelembe veszik
saját korukat is; Gyöngyösi azonban mindenütt
alkalmazza az u. n. fabulás elemet, a mytholo-
giai isteneket, kik nála tényleg szerepet visznek
az események bonyolításában, míg Szelesnél az
istenek egy-egy eszme, vagy érzelmek elvont
képviselői s legfőleg az előadás díszítésére, vagy
élénkítésére valók. De Szeles nem is ebben után-
zója Gyöngyösinek; ő Gyöngyösi kiválóságát ver-
selési technikájában látja; mert ugymond az
Alagyáról írott satirájában

„Minden magyar érte Gyöngyösi verseit
S kedveli szép négyes egyeztetéseit
Kik gyönyörködtek nemcsak a sziveit
Embernek, hanem szép hangja a füleit.”

Ez a versforma szerinte az egyedüli, mely
megfelel a magyar nyelv természetének, ez az
igazi magyar versforma, melynek

Azt hiszem, hogy a t. közgyűlés szívesen fogja most elhatározni, hogy ezen adományért a közönség nevében a th. bizottságnak hálás köszönete kereskedelemügyi, belügyi és földmivelésügyi miniszter urakhoz intézendő feliratok útján kifejeztessék.

Ezzel a közgyűlést megnyitottam nyilvánítom.

Az igen szép és lendületes beszédet gykori helyeslések kísérték s a végén élénk, hosszantartó éljenzés követte, melynek csillapultával Hollaky főispán határozatilag kimondotta, hogy a vármegye közönsége Széll Kálmán belügyi, Darányi Ignác földmivelésügyi és Láng Lajos kereskedelemügyi minisztereknek felirat útján mond köszönetet székely népünk nyomorának újabb enyhítéseért.

Ezután dr. Török Albert biz. tag indítványára, napirendre tűzték mint első tárgyat az udvarhelyvármegyei szabadelvű-párt nevében dr. Nagy Samu és társainak az iránti indítványát, hogy a képviselőházi ellenzék obstrukciója helytelenítessék és Széll Kálmán miniszterelnök, valamint a kormány iránt a törvényhatóság bizalma feliratilag kifejeztessék.

Dr. Daniel Gábor szolt elsőnek az állandó választmány által is elfogadásra ajánlott indítványhoz s tárgyilag, mérsékelt hangon tárta elé a jelenlegi politikai helyzetet, mely végeredményében a legkomolyabb veszedelembé sodorhatja a magyar hazát s annak legfőbb kincsét: alkotmányos szabadságát. Kiemelte Széll Kálmán és kormányának őszinte jóindulatát, melylyel a székelység s különösen Udvarhelyvármegye közönsége iránt viseltetik. Ezután gr. Lázár főjegyző mondta el ellenzéki beszédét, melynek előhangját már megelőző napon írásban is tudomására kívánta hozni a vármegyei szabadelvű-pártnak; bejelentvén a pártból való kilépését. Dr. Soó Rezső ügyvéd szolt ezután az indítvány ellen. Majd Ugron János orsz. képviselő szolt hazafias érzelmeinek nemes önérzetével sikeresen és sokszor lelkesedéssel ragadta hallgatóságát. Beszéde, melyben az indítványt pártolja, teljesen meggyőzte a bizottság többségét. Dr. Kovácsy Albert ügyvéd emelkedett szólásra s kissé szenvedélyes kezdetű beszéde nagy vihart idézett elő. Az indítvány ellen beszélt. Majd Ajtay János, dr. Gyarmathy Dezső, Konecz Ármán, Ugron Zoltán és Deák Miklós beszélték még s különösen utóbbi gyönyörűen átgondolt és formás beszédet mondott.

„Értelme az elmét nem is gyötörteti
Doctor, szabó, kufár könnyen feiveheti.“

Kikel a deákosok és németesek ellen; nincs annak szerinte semmi értelme, ha mi idegeneket utánoznak, hisz' mindenki tudja, hogy

„Különböznek népek az öltözetekkel,
Egymástól s született anyai nyelvekkel,
S egyéb magok között tett rendelésekkel,
A tudomány részben, kivált a versekben.“

A kik tehát a verselésben a deákosokat követik, — „csinálnak magokból majmokat“; Szeles ezt épen olyannak találja, mint „német fön a magyar kalpag-ot. Nem is vers tehát az „alagya“, melyet akkor oly nagy kedvvel műveltek, hanem csak „öszvér és denevér“.

Az elsőnek ugyancsak számár az atyja,
Bár uri kanczának légyen a fajzatya,
A másik, jóllehet égben a járátja
Vagyon, sasnak magát de mégsem mondhatja.

Tanácsul adja, hogy „minden nemzet azért dolgozzék magának, a deák kövesse Virgiliussának nyomdokát!“ Hivatkozik a nemzeti büszkeségre: „szégyen is más nemzet után tekergetni“. Azért követi ő Gyöngyösit, „a magyar verselők fő author“-át, a kitől sokat lehet tanulni s a kit utánozni igen, de utólni nem lehet. De Szeles ugy látszik, mégis meg volt arról győződve, hogy kortársai közül ő közelítette meg legjobban Gyöngyösit; kétségkívül saját nézetét tolmácsolja muzsája a hármas történet végén, midőn Szeles azon kérdésére: „Hát te muzsám mit vársz ez hármas írásért?“, — így felelt:

Gyöngyösi eszének pártját látom benne,
Nem hittem, hogy köztünk ilyen muzsa lenne.
Ha kevély hát Róma Oviddál s Máróval,
Lehet Udvarhely is ilyen versiróval.“

A „vén musa“ azonban hízelt a jó Szelesnek s ma talán már ő is másképp ítélne poetáink verseiről. El kell azonban ismernünk, hogy Szeles nem volt egészen tehetségtelen költő s buzgóságért s erősen nemzeti érzéséért mindenesetre megérdemli, hogy megemlékezzünk róla.

Dr. Lukinich Imre.

A felszólalások után főispánunk feltűzte a kérdést az állandó választmány javaslatára s azt a túlnyomó többség elfogadta.

Déli tizenkét óra után került tárgyalásra Hevesvármegyének az önálló magyar hadsereg felállítására tárgyában küldött átirata. Ehez dr. Gyarmathy Dezső, Deák Miklós, dr. Kovácsy Albert, Csia Kálmán és Ugron Zoltán szoltak; előbbiek az átirat pártolása, utóbbi pedig annak tádomásul vétele mellett nyilatkozván meg. Ennél a pontnál is szavazással döntött a közgyűlés. Elfogadta az állandó választmány javaslatát és egyszerűen tudomásul vette az átiratot.

A közgyűlés délután 1 órakor szétoszlott, hogy 3 órakor a tárgysorozat többi pontjainak elintézése végett ismét összegyűljön. Erről azonban — az idő rövidsége miatt — jövő számunk fog tudósítást hozni

A székelység egy jötlevojének emléke.

Budapesten az új köztemetőben esütörtökön délelőtt avatták fel azt a díszes síremléket, a melyet az Országos Iparegyesület emelt néhai igazgatójának, Mudrony Somának immár négy éve porladó hamvai fölé. A két méter magas, harna kőből készült díszes oszlopon ez a felírás ékeskedik: „A magyar ipar érdeműs uttörőjének emelte az Országos Iparegyesület.“

Az ünnepségen ipari- és kereskedelmi életünk számos kitűnősége jelent meg. Az Országos Iparegyesület elnöksége és igazgatósága csaknem teljes számban megjelent. Ott voltak: gróf Zichy Jenő, az egyesület elnöke, Matlekovics Sándor, a végrehajtó-bizottság elnöke, Thék Endre alelnök, Gelléri Mór kintanácsos, az egyesület igazgatója, Szontágh Pál, Ghyezy Béla nyug. altábornagy, Vörös László nyug. államtitkár, Czigler Győző műegyetemi tanár és még számosan. A síremlék lábánál a koszorúk egész halmaza feküdt. Koszorukat küldek: A Budapesti Kereskedelmi és Ipar-kamara, a Magyar Kereskedelmi Csarnok, a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége, a Fővárosi Iparosok Köre, az Iparművészeti Társulat, az Országos Molnár-Egyesület, a Mészáros Iparegyesület, a Fővárosi Kereskedők Társulata, a Budapesti Építőmesterek Ipartársulata, az Ipartestületek Központi Bizottsága, az Asztalosok Ipartársulata, a Heutes Ipartestület, a Magyar Fővárosi Malomegyesület, a Budapesti Arany- és Ezüstművesek Ipartársulata és számos vidéki kamara. A megjelenteket gróf Zichy Jenő üdvözölte. Ezután Gelléri Mór, az Országos Iparegyesület igazgatója mondott lendületes, szép beszédet, amelyben megemlékezett Mudrony Soma érdemeiről. Majd így folytatta:

Ennél a kőből való emléknél, melyet hamvaidd fölé állítottunk, nagyobb lesz az eszményi emlék, melylyel a nevedet és dicsőségedet fönntartjuk. Mert az ki lesz téve az idők viharának, de ezt ápolni fogja az örök szeretet és ez fogja a későbbi nemzedékeket buzdítani, hogy ide záródokoljanak, hogy uttörő érdemeidet elismerve, sikereidet méltatva, áldást rebegjenek haló poraid fölött mondván:

Nem hal meg az, ki milliókra költi
Dus élete kincsét . . .

Legyen hát áldott a te nemes emléked, melyet tiszteletben fogunk tartani nemzedékről-nemzedékre, az idők végtelen végéig. Amen!

Ezután Thék Endre tette le néhány kegyeletos szó kíséretében az Országos Iparegyesület koszoruját, Borszék Soma pedig a székely iparosság nevében adózott hálával az elhunytak.

Minket, székelyeket különösen Borszék Soma nyug. miniszteri tanácsos beszéde érdekel, aki 1869. óta tagja az Országos Iparegyesületnek, melynek kebelében már 1890. és 1892-ben tárgyalták a székely kivándorlás kérdését s aki a következő lendületes beszéddel tolmácsolta érzelmeinket a nagyérdemű pártfogó síremlékénél:

A Székelyföld bérczei visszhangoztatják Mudrony Soma áldott emlékét és engem ért azon szerencse, hogy a székely kereskedelmi és iparkamara képviselőjében rójjam le a hála és kegyelet adóját ezen érdemes férfiú sírjánál.

Új életre ébredésünk jelen korszakában, van egy hajnalesillagunk: Gróf Zichy Jenő kegyelmes ur személyében; ezen hajnál csillag mellett ott ragyog: Mudrony Soma neve, a kinek tollából származtak a székely kivándorlás

megakadályozására az Országos Iparegyesület részéről a kereskedelmi miniszter urhoz tett felterjesztések, melyek kegyelmes urunk, elnökünk személyes közbenjárása mellett eredményezték azt, hogy mindazon székely fiuk részére, a kik bármely iparágban leendő kiképzetetés végett Budapestre akarnak jönni: szabad vasuti jegyek kiadása engedélyeztetett. Ezen állami támogatás mellett 228 székely tanonez nyert ipari kiképzetetés, kiknek ez által a pénz-szerzés becsületes módja itthon is lehetővé tétetett. Ezért kíséri a hála és szeretet jeléül sok szegény székely család áldása Mudrony Somát sírjába s a székelység nevében kívánom én is, hogy nyugodjanak békében áldott porai!

Tan- és nevelésügy.

185—1903.

ig. sz.

Népiskolai tanító- és kántorképesítő vizsgálat

A székelykereszturi m. kir. állami tanítóképzőben a tanítóképesítő vizsgálat írásbeli része f. évi június hó 3., 4. és 5. napjain s a szóbeli és gyakorlati része ugyanazon hó 22—26. napjain fog megtartatni. A jelentkezők folyamodásait azon kir. tanfelügyelőség útján, melynek kerületében működnek, f. évi május hó 31-ig alulirothoz küldjék be.

E vizsgálatlall egyidejűleg június 22-én kántorképesítő vizsgálat is fog tartatni. A kántorképesítő vizsgálatra jelentkezők folyamodásukat június hó 20-ig juttassák el hozzám.

Székelykeresztur, 1903. május 20.

Ujvári Mihály,
igazgató.

Megszivlelésül.

Nem régen betekinttem egy tanügyi lapba. Abban egy tanító fölveti ezen kérdést: „Vajjon mindenütt érvény szerzetetik-e a tankötelezettség törvényének, a beiskolázást mindenütt végrehajtják-e? Emilitést tesz arról is, hogy az éles eszű, élénk vérű cigány gyermekeket hamar meg lehetne tanítani a betűvetés mesterségére s így ipari pályára képesítve őket, az annyira ohajtott cigánykérdést egy lépéssel előbbre lehetne vinni.“ Tovább így folytatja: „Nálunk még mindig kicsuszik egy pár száz gyermek az iskolázatás alól, mert valljuk be, nem mindenütt öröködnék azon, hogy vajjon a tanköteles gyermekek közül ki hiányzik az iskolából.“ Nem bizony, gondolom utánna önkénytelenül és pedig nemcsak az 5—10 km. terjedő pusztákon, tanyákon; de még székely anyavárosunkban sem. Székelyudvarhely rendezett tanácsu város területén s különösen ennek Szombatfalvának nevezett részében, a nagyjában összeszámított tanköteles gyermekeknek alig fele jár iskolába. Az itt fennálló r. kath. jellegű elemi népiskola, mely mint ilyen — örömmel győződtem meg erről — a kor kívánalmainak színvonalán áll, százon felül álló tankötelessel zsufolásig telve: egy tanerő vezetésére van bizva.

Egyes szülőktől nap-nap után hallottam e panaszt: „Gyermekeket, kit szívesen küldenék az iskolába, nem vették fel hely hiányában“. És ez a panasz jogosult. Ha az önkéntesen jelentkező tankötelesek is elutasítatnak, nagyon természetes, hogy az annyira hirdetett kényszereszközökre szükség sem lehet, vagyis: az járátja tanköteles gyermekét iskolába, ki éppen akarja. Ezen állapot a kötelességét hanyagul teljesítő szülőt megtanítja arra, miként vonhatja ki magát és tanköteles sorban levő gyermekét e kötelezettség alól. Akkor jelentkezik vele beírásra, mikor hely hiányában amugy sem vehető fel. A tanító elbeszéléséből — ki a tanulók idejében való beiskolázását forszírozta — tudom, hogy egy „meglehető anyagi viszonyok között élő szülő arra kérte őt, hogy 10 éves gyermeke az iskolából kimaradhasson.“ Ki is maradt szépen anélkül, hogy a betűvetésen kívül egyebet tudna s azt sem kellő gyakorlatiassággal. A vallás- és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy az elemi iskolai tanulók hat csoportra felosztva, minden csoportban, illetve osztályokban az előirt tantárgyakban oktatódnak. Nálunk tapasztalatom szerint igen sok azon gyermekek száma, kik midőn iskolába jutnak, 10—11 évesek. Egy-két év multával már kimaradnak s így igen fogyatékos ismeretekkel — utavaló nélkül — bocsátatnak ki az életbe.

Ezen feltevésemben erősített meg még ama meggyőződésem is, hogy míg a jelzett iskola I-ső osztálya 32 tényleges iskolába járót, addig ugyanennek VI-ik osztálya 1, mondd egy tanuló számolt. Így kerül ki az a gyermek 1-2 osztály ismeretével az életbe s ez pedig kiöli belőle azt a keveset, mit tanult s mert kellő alaposággal nem gyakorolta be — elfeledi s így elmondhatjuk rá: „Ádttál Uram esőt, de nincs köszönet benne“.

Nem lehetne-e ezen segíteni? s ha igen, miképpen? Engedtessek meg nekem e tárgyhoz illő komolysággal szólanom, hátha szavam nem a pusztában kiáltó szava lenne, hanem a hivatott körök részvétét, méltánylását felkeltené, vagy legalább is megszívlelésre alkalmas anyagot nyújtana.

Ha hazánk legelrejtettebb részeiben is arra törekednek, hogy a tanköteles gyermekek iskolába járjanak s ott elsajátítsák mindazon hasznos ismereteket, melyeket hazánk minden egyes honpolgárától joggal elvárhat: nem kell-e éppen itt, vármegyénk székhelyén arra törekedni? Szerény véleményem szerint nem éppen feltétlenül szükséges az államosítással való előhozakodás, mert az — mint tudjuk — igen nagy áldozatokat követel s a szép előnyökkel szemben terhes kiadásokat rak vallainkra, melyeket szegénységünk miatt el sem viselhetnénk s így egyelőre bátran megmardhatunk a meglévő iskolánk fejlesztése s annak jókarba helyezése mellett. Az állam amugy is meghozza a népnevelés érdekében az áldozatot, segítve az iskola jellegére való tekintet nélkül az iskolafentartó községet e nemes munkájában az által, hogy az arra érdemes tanítót államségéllyel ellátja, sőt — hol ennek szüksége fennforog — a fizetést egészben is biztosítja. Ez által részben lehetővé van téve az, hogy egyetlen gyermek se nőjön fel iskolázás nélkül. Szombathalva városrészről lévén szó, azt hiszem, itt nem ütköznek legyőzhetetlen akadályokba egy második tanerő beállítása. Egy kis jóakarattal előmozdíthatja az ügyet népünk véghetetlen javára.

Lángbuzgalmu apát-főesperes-plebánusunk minden jóra, szépre és nemésre hajló szíve, mint erősen hiszem, nem fog elzárkózni ez elől, mert biztos tudatában van annak: „Kie az iskola, azé a jövő“. Hiszem, hogy minden eszközt meg fog ragadni, hogy e városrészünkben az iskola kibővítésével még egy tanerő beállíttassék. Bizunk továbbá vármegyénk főispánjának és agilis tanfelügyelőnk jóakaró támogatásában, kik a beállítandó tanerőnek tisztán államségéllyel való dotációját a magas miniszteriumnál hathatósan támogatnák.

A legnagyobb bizalommal fordulunk a vezető emberek felé, esdő tekintettel kérve: kegyeskedjenek e felvetett kérdést napirendre tűzni s hathatós befolyásukat mindenfelé érvényesíteni, hogy az annyira ohajtott iskolázatás ne csak írott malaszt, hanem a valóságban is érvényesítve legyen.

Szombathalván, 1903. május 20.

Tanügy iránt érdeklődő.

Irodalom.

Előfizetési felhívás! »Firtos alól« czimen könyvet szándékozom az olvasó közönség elé bocsátani mintegy 10 ivnyi terjedelemben. Bár annyian és annyit összeirtak már a székely népről s talán már unalmassá is vált az olvasóközönségnek, én mégis megkockáztattam, hogy legtöbb elbeszélésemnek tárgyát a székely népletből vettem, mert nagyon érdekes, kimeríthetetlen kincsese bányá. Nem a kritika számára irtam, hanem az olvasó közönségnek, hogy néhány derült órát szerezzek, vagy a szomorú történeten elmélázzon az olvasó. Hiszem, hogy elfogom érni czélotom azoknál, kik a székely nép kifogyhatatlan humorán nevetni, vagy annak bajain busulni tudnak. A könyv Székelyudvarhelyen, B e t e g h Pál könyvkiadóvállalatában jelenik meg s egy kötet ára 2 korona. 10 előfizető gyűjtése után tiszteletpéldánnyal szolgálok. A gyűjtőket tisztelettel kérem, hogy az előfizetéseket és gyűjtőveket bármily eredménnyel folyó évi június hó 15-ig hozzám visszajuttatni sziveskedjenek. Etéd (Udvarhelym.) 1903. május 10. Hazafias üdvözléssel: Tarisfalvi Pálffy Aladár.

Különfélék.

— **Időjelzés** a meteorologiai intézet május 23-iki távirati jelentése szerint: Változékony hűvös, keleten elvélve csapadék, éjjeli fagy.

— **József főherceg a székelyekről.** József főherceg újra biznyságot tett arról, hogy minő nemes rokonérzés fűzi hozzánk, székelyekhez. Egy levelét olvassuk most a legmagyarabb főhercegnek, amelyben a székely kivándorlásról nyilatkozik és leveléből annyi szeretet sugárzik felénk, hogy bajainknak, czéljainknak, nemzeti törekvéseinknek ily előkelő helyről jövő megértése csak megsokszorozza bennünk jobb jövőbe vetett bizodalunkat. Simon Péter nyugalmazott gimnáziumi tanár tanulságos és komoly könyvet irt a székely kivándorlásról s könyvét József főhercegnek dedikálta. A főherceg elfogadta az ajánlást s erről a következő levélben értesítette az író: Kedves tanár uram! Leghensőbb örömmel fogadom el szives ajánlatát „A székely kivándorlás“ című munkájának dedikációját, mert ezen derék magyar testvéreink sorsa engem is élelken érdekel és fáj a szívem ha távozni látom őket hazánk védbástyájáról, melyet évezreden át oly vitézen és hősiessen védtek. Hála Istennek az egész ország érez velem e tekintetben és bizton legnagyobb örömmel fogadjuk, ha egy székely véleménye nyilvánul ezen hazánkra oly fontos kérdésben. Szívem mélyéből kívánom, hogy jó hatása legyen munkájának. Maradok Fiumében, 1903. IV.1. öszinte tisztelője: József főherceg.

— **Deák Ferencz emléke.** Deák Ferencz születésének 100 éves fordulóját Udvarhelyvármegye közönsége is méltóképen a nagy hazafihoz, folyó évi október 17-én megünnepli. Az őszi rendes közgyűlést nevezett napon fogja megtartani és annak keretében ünnepli meg a haza bölesének születési évfordulóját.

— **Személyi hír.** Grünzweig Arthur cs. és kir. ezredes e napokban körünkben időzött s résztvett a helybeli századok katonai harcászati lögyakorlatán.

— **Tanítógyűlés városunkban.** Az udvarhelyvármegyei általános tanítóegyesület Udvarhely járási köre folyó évi június hó 4-én Székelyudvarhelyen, a községi iskola helyiségében, az új alapszabályok értelmében, tisztújító gyűlést tart. E gyűlésnek kiváló érdekességet kölcsönöz, hogy azon dr. G ö ö z József, budapesti polg. leányiskolai igazgató bemutatja az általa összeállított új A b e e tanításának módszerét.

— **Konfirmálás.** A minden évben szokásos szép konfirmációi ünnepélyt a helybeli reform. egyházközség az idén is megtartja. A konfirmáló növendékek vizsgálja folyó hó 21-én volt meg, hol a növendékek szép feleletei tettek biznyságot készülségükről és Osváth Lajos segédpap odaadó ügybuzgóságáról, melylyel a tanítást több héten át végezte. Az ünnepélyes felavatás ma (vasárnap) a rendes istentisztelet keretén belül történik. A konfirmálandó növendékek összes száma 95.

— **Meghívó a fogyasztási és értékesítő szövetkezet alakuló gyűlésére.** A nyikó-menti községek Alsó-Siménfalva központtal egy fogyasztási és értékesítő szövetkezetet állítanak fel, melynek tagjairól már 400—500 tag iratkozott be. Alakuló közgyűlésünk a »Hangya« szövetkezet központi kiküldöttének Meskó Pál titkárnak jelenlétében e hó 24-én (vasárnap) délután 2 órakor fog megtartani, melyre szerencsések voltunk megnyerni vármegyénk közszeretében álló főispánját és alispánját. Midőn ezt szerencsés vagyok köztudomásra hozni, egyuttal nemcsak a tagokat, hanem ez intézmény iránt érdeklődőket is tisztelettel meghívom. Alsó-Siménfalván, 1903. évi május hó 18-án. S z á s Ferencz áll. iskolai tanító.

— **A karfiol** egyike a legjövendelmezőbb kerti veteményeknek; természetese azonban nagyon nehézkes, mert folytonos öntözést, gondozást, kintő földmunkát s intenzív trágyázást igényel. A compost egymagában nem elegendő arra, hogy erélyes növekedésre bírja, de különösen a chilisalétrómmal öntözést halálja meg gyors növekedésével. Egy loosoló vízben egy marék salétromot feloldva és ezzel öntözve naponta a karfiolokat: bámulatos eredményeket lehet elérni, mert ugy nagyság, mint izletesség tekintetében olyan karfiolokat nyerünk, aminőt eddig soha sem.

— **A kanyaró városunkban** tekintélyes számra emelkedett. Jelenleg 31 gyermek szenved e járványos betegségben. A vörheny is fellépett. Ez azonban csak egy esetben volt megállapítható mostanig. Hasi hagymáz szintén fordult elő egy eset.

— **A sorozás újabb elhalasztása.** A honvédelmi miniszter újból elhalasztotta a sorozás idejét. Körrendeletben értesítette a vármegyéket, hogy a fősorozás idejét „az ismert politikai viszonyok következtében“ július hónap 1-től bezárólag augusztus 29-ig terjedő időtartamra halasztotta. A közgazgatási hatóságokat utasította, hogy ily értelemben tegyék meg a fősorozásra előkészületeiket.

— **Iskolai vizsgák.** A városunkban fellépett kanyaró-járvány terjedésének megállítása végett a közegészségügyi hivatal minap gyűlést tartott, melyen az összes elemi iskolák és a középiskolák alsó három osztályának bizonytalan időre való bezárását határozták el. Ebből kifolyólag az ev. ref. kollegiumban már esütörtökön, a kir. főreáliskola és róm. kath. főgimnázium alsóbb osztályaiban pénteken és szombaton meg is történtek az osztályvizsgálatok. Ugyenezen napokon voltak a vizsgák az összes elemi fiu- és leányiskolákban is.

— **Adományok a muzeumnak.** Az alapítandó udvarhelyvármegyei muzeum gyűjteményét újabban a következő adományozók gyarapították. 1. Györfly Titusz ügyvéd, nyugalmazott kir. törvényszéki bíró 7 könyvvel. 2. Phaffenhuber Oszkár főreáliskolai tanuló egy 100 forintos Kossuth-bankóval s 17 drb régi pénzzel. 3. Haberstampf Jenő főreáliskolai tanuló 4 drb régi pénzzel. 4. Lichtler Antal főreáliskolai tanuló 2 drb régi pénzzel. Nevezett adományozóknak az udvarhelyvármegyei muzeum-egyesület nevében köszönetet mondok ajándékaikért. Csehely Adolf, muzeumi igazgató.

— **Mi a hölgyek disze?** Szép, tiszta, üde arcbőr! Ez biztosan elérhető a Földes-féle Margit-crème által. Nemcsak hazánkban, hanem a külföldön is elismerik, hogy a Földes Kelemen aradi gyógyszerész által készített Margit-crème az összes szépitőszerek között elsőrangú helyet foglal el. Pár nap alatt minden arcot üdít, fiatalít és szépit. Szeplőt, kiütéseket, foltokat, ráncokat és egyéb bőrbajt eltávolít. Ára 1 korona. Kapható a készítőnél és minden gyógyszerárban. Utánzatoktól óvakodjunk.

— **Lefoglalható-e a vetőmag?** A végrehajtási törvény, valamint a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. törvényezikk is ugy a magánjogi, mint a közigazgatási zálogolás alól kiveszi a szükséges vetőmagot. Egyik pénzügyigazgatóság a vetőmagot lefoglaltatta és pedig augusztus hónapban. Felelbezés folytán az ügy a közigazgatási bizottsághoz került, amely azután a pénzügyigazgatóságnak ama felfogása ellenébe, hogy csak szeptemberben és októberben nem szabad a vetőmagot lefoglalni, kimondotta, hogy a törvény szelleme a vetőmagot a foglalás alól egyáltalában ki akarta vonni, azt tehát semmikor sem szabad zár alá venni. A bizottság határozata helyes, de nemcsak a törvény szellemének, hanem szövege szerinti szövegének és az ezzel kifejezett törvényhozói akaratnak is megfelel, amennyiben az 1883. évi XLIV. törvényezikk 69. §-a kifejezetten mentesíti a vetőmagot a foglalás alól s szeptember és október hónapokat csak azért említi fel, mert erre az időre a vetőmagot nagyobb mennyiségben hagyja meg foglalás mentesnek, mint egyébkor.

— **A növények beérése és a foszfortrágyák.** A foszfortrágyák a növények beérését siettetik. Ezer és ezer kísérlet bizonyítja ezt a tételt, amely tétel ugyanis számtalan kísérlet eredményéből vonott le. Hogy mily nagy horderejű s jelentőségű dolog ez, azt eléggé bizonyítja a mult évi aratás, a midőn némely vidék szemes gabonájának 40 százaléka is szorult szemű ocsu, amely körülménynek oka a július elején s június végén beállott óriási hőségben kereshető és található fel. A hirtelen beálló nagy hőségben a szem összeszárad, megránczosodik, kevés benne a liszt, mert még nem volt teljesen kifejldve akkor, amikor a nagy hőség hirtelen beérlette. Azokon a vidékeken, melyeket az aratást megelőzőleg nagy hőség sokott beállani, megbecsülhetetlenek a foszfortrágyák, mert 10—14 nappal siettetik a búza s a szemes gabonák beérését és így a bekövetkező nagy hőség nem találja kifejlletlen állapotban a szemet s így az nem töpörödik össze.

— **Kiválóan szép**, valódi chinai díszlegyezők gyönyörű kivitelében, nagy választékban, olcsó árak mellett kaphatók e lap kiadóhivatalában (Betegh Pál könyv- és papirkereskedése) Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 15. sz.

— **Meteor Record** világhírű beszélőgépek, eredeti hengerek, Grammophonok, lemezek, önműködő (Automata) phonographok, phonograph alkatrészek eredeti *raktári áron* kaphatók a »Székely-Udvarhely« kiadóhivatala (Betegh Pál könyv-, papir-, iró- és rajzkereskedése) útján Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 15. sz.

— **Vizsgai íráslapok** igen finom papíron, csinos kiállításban, olcsó árak (100-a 90 fillér) mellett kaphatók a »Székely-Udvarhely« kiadóhivatalában (Betegh Pál könyv-, papir-, iró- és rajzkereskedésében) Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 15. sz. a.

— **Dankó Pista** dalos ajaka immár örökre elnémult. Ha testi hüvelyét el is ragadta tőlünk a kérelhetetlen sors, lelke itt maradt. Benne van dalaiban, azokban a kimondhatatlan édes-bus dalokban, amelyek lelkéből fakadtak s melyek még az utókornak is élő bizonyítékai lesznek: volt a magyar nemzetnek egy poétalelkű dalosa, ki szíve megnyilatkozásait igaz dalgöngyök alakjában örökségképpen reánk hagyta. Dankó 50 legszebb eredeti nótája énekehangra, zongora-, vagy cimbalomra kapható 4 koronáért a »Székely-Udvarhely« kiadóhivatalában (Betegh Pál könyv-, papir-, iró- és rajzkereskedésében) Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 15. sz.

Csarnok.

A koldus tavasza.

Pompába öltözött újra a természet, Ledobta magáról kopott hó ruháját. Mosolyog a mező, s mosolyogni készlet Minden földi lakót, minden földi párat. — Csak egy nem mosolyog tavasz ünnepére, Csak egy nem örvendez, hogy olvad a hó... Rozzant kunyhójában felsóhajt az ég: Oh, meghalni édes!... oh, meghalni jó!...

Pompa, virágillat, ragyogó napsugár? Nem érdeklik többé — nem érette vannak! Aki rozzant kunyhó négy kis fala közt jár, Mit éz a fény? pompa? virágillat annak?... Örvend, ha nem jön fény a kis ablakon át, Igy sötét nyomora mégsem látható... Magára teríti foszlány koldus rongyát: Oh, meghalni édes!... oh, meghalni jó!...

Ragyogó szép tavasz, viruló kikelet! Te is csak a gazdag örömeire jöttél, Mert a szegény koldus átélte a telet, — Mosolyodra kijött s lábára sárt öntél!... Ennek a lábára hideg víz szűrődött, Mig más halandónak van sok millió! Felsóhajt a koldus anyai nyomor között: Oh, meghalni édes!... oh, meghalni jó!...

Te pompában ragyogsz viruló szép tavasz, — A koldusnak nincsen mi testét takarja. Éhezik és fázik s bár ajkán nincs panasz, Nem bírja sokáig... hiába akarja! Van aki ebédjét arany tálban főzi, — Neki nincs mit egyék! oh Mindenható!... Minek szép tavasz, ki éltét rongyban őrzi?... Oh, meghalni édes!... oh, meghalni jó!...

Péterfi Tamás.

Közgazdaság.

Az udvarhelyvármegyei gazdasági egyesület. Sz. 207—1903. Hirdetmény. Az udvarhelyi járás részére szánt fajtajásokat a földmivélsügyi m. kir. miniszterium megküldötte. Felkérjük a néppel gyakrabban érintkező lelkész, tanító és községi előjáró urakat, hogy erről az érdeklődő gazdákat oly utasítással sziveskedjenek értesíteni, hogy a kicserélés — tojásért tojás — Hlatky Miklós gazdasági egyleti titkár lakásán (Kossuth-utca) történik. Székelyudvarhelyt, 1903. május 20. Az elnökség.

A saazi komló mivélése.

Európszerte ismeretes a saazi komló hirtelne. Ósrégi időtől fogva ez a komló képezi a világkereskedelem legkeresettebb cikkét, mint olyan termény, melyhez hasonlót minősége tekintetében sehol sem találhatunk. E jelenség okát nemcsak a természeti viszonyokban kereshetjük, hanem azon mivélési rendszerben is, melyet a saazi komlótermelésből a komló kezelése körül követnek. Tekintettel azon körülményre, hogy a hazai komlótermelők száma évről-évre szaporodik, érdekesnek tartjuk a saazi komlótermelés mikéntjét alábbiakban közölni: A saaziak a komló ültetése előtt 80—100 cm. mélységig rigoloznak, illetve a komló betelepítésre szolgáló területet ilyen mélységig gözekével szántják ősszel. Kora tavasszal a komlókeretet zsinórral és mérőruddal kiczövekezik, s a komlótövek helyét vesszőcskével 75—150 cmnyi távolságra megjelölik. Ezen jelölés többnyire négyzetalakban történik. A kiültetés alkalmával minden vesszőcske mellé kis gödröt ásnak, melybe azután 2, ritkábban 3 drb dugványt szorosan egymás mellett kell a földben elhelyezni s finom földdel betakarni. Mielőtt a dugványokat a gödrben elhelyeznék, a gödröket komposztal és komló műtrágya keverékkel lássák el. A kiültetés mélysége többnyire 12—15 cm. A komló között majdnem kivétel nélkül más veteményeket is termelnek, egymint legtöbbszór uborkát és hagymát, ritkábban burgonyát és répát.

Május, illetve július hó folyamán a kapálások eszközlése foglalja le a komlókereteket idejét, majd a dugványoknak a karókhöz való meg erősítése következik. Augusztusban a komló még egy kapálást kaps okt. hóban a földföltti részek lemetesznek, takarmányul használtatnak; a karók kiszedtetnek s földtől helyiségben eltartatnak, s végül újból a trágyázást eszközlik ugyanoly trágya anyagokkal, mint a megelőző ősszel.

Tavasszal mihelyt a vegetáció megindul, kezdetét veszi a metszés, mely művelethez csakis gyakorlott s nagy szakértelemmel bíró munkásokat alkalmaznak, mert a metszéstől függ a termés sikere.

Mihelyt a komló fejlődésében 20—25 cm. magasságot ért el, az egyes tövek mellé a karókat újból elhelyezik, s megkezdődik a fiatal szárrak felvezetése s a karóhoz való gyenge kötözése. E munkálatot a kapálás követi, mely alkalommal a metszés alkalmával készített gödröket akként hánnyják be, hogy a komló töve körül a földet mintegy feltöltik. Három-négy hét múlva kapja a komló a második kapálást, s ugyanekkor történik a szárrészek újbóli folytatólagos kötözése. Az alsó szárrészeket júliusban körülbelül másfél méternyi magasságban történő levélfosztogatáson kívül, a komlóval mi egyebet sem tesznek.

Az aratás többnyire augusztus második felében történik; s ekkor a komló szárait a töben lemetszik, a karókról lefosztják s azután több részre elvágják s az elvágott részeket kévékbe kötve, azon helyekre szállítják, hol a toboz-szedő munkások — többnyire sátor alatt — foglalnak helyet. A munkások alacsony zsámolyokon ülnek s előtük van a kerek lapos fűzfa kosár, a tobozok befogadására. Mihelyt a kosár megtelt, annak tartalmát hó zsákokba öntik, s a megtelt zsákot vagy a magtárba hordják, hol a komlót a padlón vékony rétegben kiterítik, vagy pedig a fűtésre berendezett szárítóhelyiségbe vitek, s fokozatosan emelkedő hőmérsék hatásának teszik ki. Utóbbi időben már csaknem valamennyi komlótermelőnél megtaláljuk a fűthető szárító helyiségeket, mert bebizonyult, hogy csakis jó kezelés mellett lehet világos színű, élénk fényű egészséges lisztartalommal bíró komlót előállítani.

Törvénykezés.

Bűnügyi tárgyalások. A helybeli kir. járásbiróság büntető osztályánál e hó 22-én Nagy Mihály parajdi lakost lopás vétségért 1 napi fogházra ítélte a bíróság. Balázs József szintén parajdi lakost pedig gondatlanságból okozott tűzvész vádjára alól fölmentette. Tóth István és Jakabovszki József székelyudvarhelyi lakosok sikkasztás vétsége miatt folyamatba tett ügyeit, illetékes elbírálás végett a helybeli kir. törvényszékhez tették át.

A váltón lényeges kellék hiánya, ha a fizetés ideje így van kitéve: »három hónap alatt a kelettől«, vagy »hat hónap alatt a kelettől«, mert ezek azt jelentik, hogy a megnevezett időszakon belül eső napoknak bármelyikén lejártaknak volnának tekinthetők, miből nyilvánvaló, hogy a fizetés ideje a kérdéses váltókon nem szól határozott napra. (Kuria 324—902. sz.)

Nyilt-tér*

Rövid használat után nélkülözhetlen.
Igen alkalmas utazásoknál.
Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva.
Bizonyítvány kelt Bécsben, 1887. jul. 3-án.

Sz. Kalodont

nelkülözhetlen

fogtisztító szer.

Elsőrangú higienikusok elismerik, hogy egészségünk fenntartásánál nem nélkülözhető a fogak és a szájüreg gondos ápolása. Nevezetesen gyomorbetegségek hátrihatók el ezáltal. Ennél legsikeresebbnek bizonyul a »KALODONT«, mely az antiszeptikus hatást a fogaknál szükséges mechanikus tisztítással kitűnően egyesíti.

Apró hirdetések.

E rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betűvel 8 fillérért közöl a kiadóhivatal.

Fagylalt a legkülönbözőbb választékban, is **friss** minőségben **állandóan** kaphatók: **Ernszt György cukrászatában** Székelyudvarhelyt, Deák-tér 15. sz. alatt. Vidéki megrendeléseket pontosan teljesít.

Birtok-eladás. Háromszék vármegye legszebb vidékén, Brassó és Sepsiszentgyörgy városok közelében, vasuti állomáshoz 10 percz távolságra, állami közlekedési utban fekvő szép kuriális uri lakással és gazdasági épületekkel 154 hold teres fekvésű tagosított birtok, gazdasági felszerelésekkel együtt, **eladó**. Bővebb felvilágosítást ad e lap kiadóhivatala.

Üzleteladás. Egy 18 ezer korona évi forgalommal bíró vidéki, versenytárs nélküli fűszer-, vas-, talp-, fonal-, rövidáru- és vegyeskereskedés, mintegy 3000 korona értékű **beszerzési áron, készpénzért eladó**. Az üzlethelyiséghez szép nagy kert, a mezőn 5 hold szántó és kaszáló van, amely három évre 240 korona évi haszonbér mellett szerződésileg biztosított. Komoly vevők az eladó címét a »Székely-Udvarhely« kiadóhivatalában megtudhatják.

STANDARD
életbiztosító-társaság Edingburghban, Angolhon. — Alapított 1825.

Magyarországi fiók:

Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 4. szám.
(Standard palota.)

Évi bevétel 32,000,000 K.
Kiutalt nyereségrészek .. 170,000,000 „
Vagyon 260,000,000 „
Halálesetek folytán kifizetve 520,000,000 „

A „Standard“ kötvényeinek nevezetesebb előnyei: Kétségtelen biztonság. Alacsony díjak. Szabad világműveltség. Kötvények érvényben tartása díjfizetések elmulasztásánál. Tőkésítés és előre megállapított visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egyévi fennállás után. Szabad háboru-biztosítás népfölkelők részére. Díjtáblázatok kívánatra küldetnek. Bővebb felvilágosítás a »Székely-Udvarhely« kiadóhivatalában Székelyudvarhelyt (Kossuth-utca) nyerhető.

Képes levelező-lapok

gyönyörű kivitelekben, legnagyobb választékban kaphatók BETEGH PÁL könyvkereskedésében Sz.-udvarhelyt.

448—1903. vhtói sz.

Árverési hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbíróságnak V. 105/2. 1903. polg. számú végzése által segesvári Teutsch B. József cégnek képviselve dr. Kovácsy Albert ügyvéd által, székelyudvarhelyi Szabó Ferencz ellen 4934 K tőke s jár. iránti ügyben, alperesnél Székelyudvarhely városban összesen 2441 koronára becsült következő javai, u. m.: két ökör, fehér szőrűek és szarvuak; két ökör, egyik kékes, a másik fehér szarvu; két ökör, kékes szőrűek, sárgás-fehéres szarvuak és még 4—10. tétel alatti ingók Székelyudvarhelyen alperes majora helyiségében 1903. május 30-án délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen el fognak adni, melynél az egyes javak vételáron azonnal fizetendők, esetleg a becsáron alól is a többet ígérőknek el fognak adni.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál megtekinthetők, úgy tömeggondnoknál is. Ezuttal felhívhatunk mindazok, kik a javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíteni vélnek, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdetéig, s bár külön értesítést nem vettek is, alulírt végrehajtóhoz nyújtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasítani.

Székelyudvarhelyi bírósági végrehajtótól.
Sz.-Udvarhelyt, 1903. apr. hó 30-án.
Alperes állítása szerint már 2000 korona fizetve van.

BIRÓ SÁNDOR s. k.,
kir. végrehajtó.

Sz. 1375—903. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Moldován Miklós és neje Mekkei Róza végrehajtónak, Ilyés Sándor végrehajtást szenvedő elleni 684 K tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyben Ilyés Sándor végrehajtást szenvedőnek és a társtulajdonos Ilyés Zsiga Ilyésnek a parajdi 210 sz. tjkvben A + 904/2. hr. sz. ingatlanra 30 K, az A + 977/1. hr. sz. ingatlanra 10 K, az A + 977/3. hr. sz. ingatlanra 10 K, az A + 1580/1. hr. sz. ingatlanra 16 K, az A + 2365/1. hr. sz. ingatlanra 35 K, az A + 2615., 2616., 2617. hr. sz. ingatlanra 51 K, az A + 2678. hr. sz. ingatlanra 10 K, az A + 1977/3. hr. sz. ingatlanra 800 K, továbbá a 334. számú tjkvben a fentieknek az A + 1428., 1434., 1435. hr. sz. ingatlanra 9 K, az A + 2366^b/b. hr. sz. ingatlanra 8 K és végül fentieknek a parajdi 632. sz. tjkvben az A + 1420., 1421., 1422. hr. sz. ingatlanra 8 K az A + 1438. hr. sz. ingatlanra 8 K, ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi június hó 18-ik napján délelőtt 9 órakor Parajd községházánál megtartandó nyilvános árverésen, a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóságtól.
Székelyudvarhelyt, 1903. évi február hó 19.

Dr. SZÉKELY,
kir. törvényszéki egyes bíró.

5387—902. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelykeresztúri kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi ev. ref. főtanoda végrehajtónak Murza János, Murza Demeter és Murza Ilia magyarhidegkuti lakosok végrehajtást szenvedők elleni 300 K tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyben a székelyudvarhelyi kir. törvényszék (a székelykeresztúri kir. járásbíróság területén levő, magyarhidegkuti 2. sz. tjkvben

fekvő a 3., 4. hr. sz. ingatlanra 362 K, 134., 136. hr. sz. ingatlanra 389 K, 176/1. hr. sz. ingatl. 98 K, 176., 177., hr. sz. ingatl. 7 K, 228 hr. sz. ingatlanra 20 K, 301/3. hr. sz. ingatlanra 117 K, 344. hr. sz. ingatlanra 44 K, 348/1. hr. sz. ingatlanra 4 K, 353/4. hr. sz. ingatlanra 12 K, 387. hr. sz. ingatlanra 89 korona, 422. hr. sz. ingatlanra 61 korona, 503. hr. sz. ingatlanra 1 K, 525. hr. sz. ingatlanra 21 K, 533. hr. sz. ingatlanra 2 K, 706. hr. sz. ingatlanra 60 K, 719/4. hr. sz. ingatlanra 49 K, 753/1. hr. sz. ingatlanra 6 K, 796/2. hr. sz. ingatlanra 26 K, 809/1. hr. sz. ingatlanra 8 K, 828/2. hr. sz. ingatlanra 6 K, 917/1. hr. sz. ingatlanra 7 K, 918. hr. sz. ingatl. 1 K, 928. hr. sz. ingatl. 9 K, 931. hr. sz. ingatlanra 6 K, 933/1. hr. sz. ingatlanra 11 K, 948. hr. sz. ingatlanra 12 K, 1023. hr. sz. ingatlanra 6 K, 1038/3. hr. sz. ingatlanra 10 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi július hó 9-ik napján d. e. 9 órakor Magyarhidegkuti község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatul fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban letenni, avagy az 1881. LX. t.cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság, mint tkvi hatóság.
Székelykeresztúr, 1902. évi december hó 29-ik napján.

VERESS, kir. albiró.

Sz. 629—903. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kolozsvári Kereskedelmi bank végrehajtónak, Szébeni Albert és neje Kánya Polixena végrehajtást szenvedő elleni 430 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyben a székelyudvarhelyi kir. törvényszék és kir. járásbíróság területén lévő, székelyudvarhelyi 365. sz. tjkvben az 1302., 1303. hr. sz. fekvőre 194 K, 1364., 1365. hr. sz. fekvőre 33 K, 2001., 2002. hr. sz. fekvőre 10 K, 2105. hr. sz. fekvőre 6 K, 2218., 2219. hr. sz. fekvőre 314 K, 2804. hr. sz. fekvőre 239 K, 2223. hr. sz. fekvőre 338 K, 2384/1., 2384/2., 2385/1., 2385/2., 2386. hr. sz. fekvőre 16 K, 2646. hr. sz. fekvőre 5 K, 2851. hr. sz. fekvőre 40 K, 3187, 3188. hr. sz. fekvőre 42 K, 3203. hr. sz. fekvőre 14 K, 3322. hr. számú fekvőre 6 K, 2503., 2504. hr. sz. ingatlanra 8 K, 2852. hr. sz. fekvőre 20 K, 2490/1., 2490/2. hr. sz. fekvőre 20 K, 2849. hr. sz. fekvőre 16 K. II. A székelyudvarhelyi 269. sz. tjkvben az A + 1571. hr. sz. fekvőre 31 korona ezennel megállapított kikiáltási árban és pedig a 269. sz. tjkvben foglalt fekvőkre az 1881. évi 60. t.cz. 156. §. értelmében a társtulajdonos jutalékára is az ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi május 29-ik napján d. e. 9 órakor a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is eladatul fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóságtól.
Székelyudvarhelyt, 1903. évi február 10.

MIHÁLY JÁNOS,
kir. törvényszéki egyes bíró.

288—903. vhtói szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelykeresztúri kir. járásbíróság 1903. Sp. 20/3. számú végzése következtében Borbáth Dani székelykeresztúri ügyvéd által képviselt Pap Mózes tanár székelykeresztúri lakos javára Pálffy Zoltán martonosi lakos ellen 120 K s jár. erejéig 1903. évi április hó 9-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 610 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 4 ló, 2 szekér, 2 pár hám nyilvános árverésen eladatul.

Mely árverésnek a székelykeresztúri kir. járásbíróság 1903-ik évi V. 179-2. számú végzése folytán 120 K tőkekövetelés, ennek 1902. évi május hó 1. napjától járó 5 százalék kamatai, 1/3 százalék váltó díj és eddig összesen 92 K 80 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Martonoson alperes házánál leendő eszközzésére 1903. május 28 ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Székelykeresztúrt, 1903. évi május hó 10-ik napján.

SZALONTAI ALBERT,
kir. bir. végrehajtó.

257—1903. vhtói szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelykeresztúri kir. járásbíróság 1902. V. 488/1. sz. végzése következtében dr. Sebess Jenő marosvásárhelyi ügyvéd által képviselt Koronás Takarékszövetkezet javára Birton Benjámin s társa csöbi lakosok ellen 1400 K s jár. erejéig 1903. évi április hó 1-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 695 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: I. Birton Benjáminnal 2 tehén, 5 juh, 1 sertés, 2 ló, 1 pár hám és gazdasági eszközök. II. Birton Istvánnal 1 sertés és gazdasági eszközök nyilvános árverésen eladatul.

Mely árverésnek a székelykeresztúri kir. járásbíróság 1902-ik évi V. 488—2. sz. végzése folytán 1400 korona tőkekövetelés, ennek 1902. évi június hó 20. napjától járó 6 százalék kamatai, 1/3 százalék váltó díj és eddig összesen 134 K 85 fillérben biróilag már megállapított költség erejéig Csöb községében alperesek házánál leendő eszközzésére 1903. május 27. napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. törvényzikk 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Székelykeresztúrt, 1903. évi május hó 6-ik napján.

SZALONTAI ALBERT,
kir. bir. végrehajtó.

SCHOTTOLA ERNŐ

Budapest, VI. Andrassy-ut 2. szám.

Legnagyobb raktár egészségügyi, kényelmi és sportezikkekben. — Szagmentesen záró szoba-klosettek. — Hygienikus köpő-edények. — Korcsolyák és jégpatkók. — Thermophor: Testmelegítő, mely tűz nélkül a meleget 3—6 órán át tartja. — Betegtoló kocsik minden áron.

Minden osztályról külön árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek meg.

„Nincs többé tyukszem!”

Ha tyukszemeitől meg akar szabadulni, elégséges egy kísérlet a törvényesen védett és biztosan ható

Denzinger-
féle

„VIKTÓRIA”
tyukszem —
— kerécsesel,

mely legrövidebb idő alatt a legkeményebb tyukszemet is eltávolítja — Ára tégelyenkint 1 korona 30 fillér. — 1 korona 50 fillér előleges beküldése mellett bérmentve szállítja a feltaláló:

DENZINGER ADÁM Ujvidék, Duna utca 17. szám.

Jorgó János

órák, gyári raktár: Bécs,
III/4. Rennweg Nr. 75/B.

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olcsó bevásárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, rászédés teljesen kizárva. — **Órajavítási műhely.** — Mindennemű zsebróza új rugó behelyezése 40 kr. Minden vásárolt, vagy javított óráért kezességet vállalok. — Kivonat a nagy árjegyzékből: 7787 sz. legolcsóbb, legjobb strapációra, nickeltokban 36 órai járással 2 ft 50 kr. 8039 sz. valódi ezüst páncélláncz 15 gr. 1 ft. 7858 sz. ezüst remontoir, duplafedélű 5 ft. 7989 sz. Ingaóra ütőművel, 2 súlylyal 11 ft 50 kr. 7929 sz. Jó ébresztő óra 1 ft 20 kr. Szíveskedjék nevenre és házszámomra 75/B. pontosan figyelni.

Barcs-féle**Peratin bajusznövesztő**

az egyedüli szer, mely által még serdülő ifjak is szép, csinos bajuszt és dús szakált nyernek.

Teljesen ártalmatlan.

1 adag 2 korona 50 fillér és 4 korona.

Egyedüli készítő: BAROS GÁBOR

Budapest, VII. kerület, Dohány-utca 1. szám.

Kozmetikai toilette cikkek gyára.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Rum, cognac, silvorum,

likörök, likörkrémek stb. az általam készített vegytiszta esszenciák és kompozitíókkal házilag egy nyolczad, sőt egynegyed részben olcsóbban állíthatók elő, mint készen vett árak. — Árjegyzék és használati utasítás ingyen és bérmentve. Baros Gábor Budapest, VII. Dohány-utca 1. sz. ... Esszenciák és kompozitíók gyára. ...

Egyedül valódi angol**Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA**

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és ajánlva.

Az üvegek felszerelése a keresk. törvény mintavédelme alatt áll.

Allein echter Balsam
aus der „Schutzengel“-Anstalt
A. Thierry in Pregrad
bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

bei Rohitsch-Sauerbrunn

E balzsam belsőleg és külsőleg használható. Ez: 1. Utolérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek minden kóros állapotokban; enyhíti a hurutot, csillapítja a váladékot, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyítja a legrégebbi bajokat. 2. Kitűnő hatása van a torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a lázakat. 4. Meglepően gyógyítja a gyomor- s a bél-betegségeket és szaggasztásokat a testben. 5. Szelíden mozdítja elő a székelést s a vér tisztulását, megtisztítja a veséket, megszabadít a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az átvégnyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, odvasfogaknál és szájröthadások s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűfögést, a száznak s a gyomornak bűzét. 7. Külsőleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orbáncz kiütést, varak, megfagyott s megégett tagokra rüh, fekély s bőrduzzadás és repedés stb. esetében megszünteti a fejfájást, zugást, szaggasztást, közhényt, fülfájdalmat stb. Ügyeljünk mindig pontosan az itt látható zöld apácza védjegyre. Hamisítástól legjobban megóv az, ha közvetlenül tőlem gyáramból rendelnek eredeti szab. kartonokban Ausztria-Magyarország minden postaállomására bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona. Bosznia és Hercegovina részére 4 korona 40 fillér. Kevesebb nem küldeték széjjel Szétküldés csak előrefizetés vagy előleg küldése mellett.

Miért szenved ön? holott minden féle és fajta, még oly régi sebre biztos gyógyulást talál és majdnem mindig elkerüli a fájdalmas és veszélyes operálást valamint amputálást

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcs

használatánál, rendkívül jó hatása, a sebek gyógyulásánál valamint a fájdalmak enyhítésénél utólrhetetlen. A valódi centifólium kenőcs alkalmazható: A gyermekágyasok rossz természetű mellbajainál, szoptatók mellkeményedése, a tej elapadásának, az orbáncznak eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csont-évesedéseknél, vágás, szurás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, képződmény, karbunkulus és ráknál; végre pokolvar, körömféreg, körömgüles, a lábna járásközben történt kisebesülése, fagyás és égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzugás stb., stb. eseteiben. — A szállítás kizárólag az összeg előre küldése mellett eszközöltetik. Két tégely csomagolással, postai szállítási díjjal együtt 3 korona 60 fillér. Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll. Arra kérek mindenkit, hogy óvakodjék a hatáskülső hamisítások vévésétől s arra ügyelni, hogy a tégelybe be van-e a fenti védjegyem és czégem: Thierry (Adolf) Limited gyógytára az „Orangyal Pregradában, égetve.

Ezen gyógyhatásukban fölülmulhatlan két szer nemcsak a romlásnak nincs kitéve, sőt ellenkezőleg, minél régebb, annál értékesebb és hathatósabb, nem árt sem a fagy, sem a forróság, tehát minden évszakban használhatók. Majdnem minden esetben segitenek és eredménnyel járnak, legalább az orvos érkeztéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy hasonló feldicsért érték- és hatáskülsőli ugynevezett pótszereket venni, melyekért a pénz haszontalanul dobják ki, hanem mindig ezen rég kipróbált olcsó és megbízható, emellett teljesen ártalmatlan, világhírű szereket kell használni, melyeknek minden családban az eshetőségekre készenlétben kellene lenni. Hol olyant nem kapunk, mely a valódiság minden jelét magán viseli, rendeljük meg egyszerűen direkte és czimezzük:

Thierry Adolf „Orangyal-gyógyszertár” Pregrada

Rohitsch-Sauerbrunn

mellett. Központi raktár Budapest Török F. gyógyszertárban, Zágrábban Mittelbach S. gyógy tárában és Bécsben Hradi L. gyógyiárában.

RÉPÁTI VIZ

hazánk legkitűnőbb ásványvize, ujonnan érkezett friss tavaszi töltés

HAAB és HEITZ és GÁL JÁNOS UTÓDA

főraktárában SZÉKELYUDVARHELYT

NAGYON MÉRSÉKELT ÁRBAN KAPHATÓ.

Dr Purjesz Zsigmond professzor a következőképpen nyilatkozik:

Bizonyítom, hogy a Répáti-savanyuvizet a nyakhátyák hurutos bántalmái ellen ismételtén jó sikerrel alkalmaztam.

Dr Lengyel Béla m. kir. egyetemi tanár szakszavéleménye a következő:

A K.-Impér Répáti-savanyuviz a jók között is a legjobbak közé tartozik, nemcsak mint élvezeti ital kitűnő, hanem mint gyógyító ital is megbecsülhetetlen, stb. stb. Emésztési és vizeleti nehézségeknél, gyomor- és vesebajoknál, gyuladással, hólyag- és közhényt bántalmak ellen stb. stb. fölülmulhatlan.

Kapható továbbá minden előkelőbb vendéglőben.